

2 kwietnia- Światowy Dzień Świadomości Autyzmu

Zapal się na niebiesko!

Kwiecień, jako światowy miesiąc wiedzy na temat osób ze spektrum autyzmu.

Powoli zbliżamy się do dnia 2 kwietnia, który globalnie celebrowany jest jako dzień świadomości osób ze spektrum autyzmu pod hasłem „Zapal się na niebiesko!”. Być może będzie to dla Was czas, aby poznać i spróbować zrozumieć świat tych osób. Świadomość i wiedza na ich temat wciąż się zgłębia.

Wiadomo już, że autyzm nie jest chorobą, a całościowym zaburzeniem rozwoju, w którym obserwujemy zaburzenia funkcji zarówno od strony neurologicznej, jak i psychiatrycznej. U dzieci z ASD (z angielskiego: Autism Spectrum Disorder) możemy zaobserwować pierwsze objawy we wszystkich sferach funkcjonowania. Znane nam określenie „spektrum” wskazuje na to, jak różnorodne, a tym samym fascynujące są osoby z ASD. Dlaczego różnorodne? Ponieważ spektrum ma bardzo szeroki zakres – z diagnozą autyzmu spotkamy osoby, które np. nie porozumiewają się werbalnie, ale i takie, które posiadają szeroki zakres mowy czynnej. Takie, które są samodzielne, ale i takie, którym niezbędny będzie towarzysz, który z pomocą, zrozumieniem i empatią wprowadzi ich w świat ludzi neurotypowych. Autyzm jest stanem, w którym ludzie widzą i czują w odmienny niż potocznie rozumiały dla nas sposób.

Pierwsze objawy są widoczne już przed 3 r. ż. dziecka, natomiast sama diagnoza może pojawić się na każdym etapie, z uwagi na różnorodność funkcjonowania osób z ASD. Dlatego, jeśli obserwuje się objawy, o których napiszę poniżej, warto skonsultować rozwój dziecka z lekarzem pediatrą, psychiatrą bądź udając się do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Obecnie mamy dostęp do ułatwiającego postawienie diagnozy narzędzia ADOS-2, którym wykwalifikowani psycholodzy badają również w naszej Poradni. W diagnozie autyzmu muszą zostać spełnione kryteria diagnostyczne zawarte w Klasyfikacji DSM-V, wydanej przez Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne oraz Klasyfikacji ICD-10, wydanej przez Światową Organizację Zdrowia WHO. Wczesna diagnoza ma wielkie znaczenie, gdyż pozwala nam dostosować formę wielokierunkowych oddziaływań terapeutycznych dla każdej jednostki, a co jest najważniejsze: daje możliwość bycia samodzielnym w przyszłości.

Charakterystyczne dla diagnozy małych dzieci jest:

- osłabienie kontaktu wzrokowego lub całkowity jego brak,
- brak reakcji na imię,
- trudności w utrzymaniu wspólnego pola uwagi,
- brak zabawy tematycznej, potocznie: zabawy „na niby”,
- rzadkie wskazywanie palcem,

- opóźnienie rozwoju mowy,
- brak inicjowania kontaktu z rówieśnikami, umiejętności podtrzymania relacji.

Diagnoza autyzmu wymaga współpracy interdyscyplinarnego zespołu diagnostów i będzie się nieco różniła na każdym etapie życia osoby z ASD. Na późnym etapie przedszkolnym i szkolnym pojawia się diagnoza zespołu Aspergera – autyzm, gdzie osoba komunikuje się werbalnie i często cechuje się ponadprzeciętną sprawnością intelektualną.

Osoby z ASD wyglądają tak jak my: brak jest fizycznych, specyficznych cech wyglądu dla tego zaburzenia. Dzieci, a później dorośli ze spektrum, przejawiają trudności w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym, przez co brak im zrozumienia dla ogólnie przyjętych przez nas zasad i norm, niezbędnych dla tworzenia relacji międzyludzkich. Osoby te często są odbierane jako bezpośrednie lub pozbawione empatii, co jest wynikiem braku odpowiednich kompetencji społecznych, dlatego tak ważne jest, aby świadomość dla osób ze spektrum autyzmu nieustannie się zwiększała.

Zachęcam do zabrania czynnego udziału w świętowaniu Światowego Dnia Świadomości Autyzmu! Przypominam również, że nasi specjaliści służą pomocą w zakresie psychoedukacji w tematyce osób z ASD.

Więcej informacji na temat autyzmu oraz spoty, przybliżające Nam funkcjonowanie osób z ASD znajdą Państwo na stronie:

<https://www.jim.org/>

artykuł został sporządzony w oparciu o materiały zamieszczone na stronie Fundacji Synapsis

przygotowała: psycholog mgr Klaudia Kurcyus.

